

Finansavdelningen
Karolina Roos

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Aktieägartillskott från Stockholm Vatten AB till intressebolaget Sydvästra stockholmsregionens va-verks aktiebolag (SYVAB)

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- att godkänna ett aktieägartillskott till SYVAB (org nr 556050-5728) om 13,3 mnkr
- att bemyndiga verkställande direktör att teckna avtal om aktieägartillskott
- att hemställa till Stockholm Vatten och Avfall AB att för egen del godkänna förslaget och hemställa till Stockholm Stadshus AB för beslut samt hemställa ärendet till Kommunfullmäktige för beslut

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Karolina Roos
Avdelningschef
Finans

ÄRENDET

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA), genom Stockholm Vatten AB, äger 33 procent i SYVAB (40 av 120 aktier). Övriga ägare är kommunerna Botkyrka, Nykvarn, Salem och Södertälje. Det avloppsvatten som SVOA idag avleder till Himmerfjärdsverket består av avloppsvatten från Stockholms stad och Huddinge kommun.

SYVAB har ett lågt eget kapital och behov finns att öka det egna kapitalet för att kunna hantera fluktrationer i resultat över tid. SYVAB är ett icke vinstdrivande bolag så möjlighet saknas att stärka egna kapitalet via vinst.

Förslaget innebär att aktieägarna ingår ett avtal om aktieägartillskott för att tillföra SYVAB ett ovillkorat aktieägartillskott om totalt 40 mnkr, där Stockholm Vatten ABs andel är 13,3 mnkr.

SLUT

Bilaga: SYVABs Hemställan om att ingå avtal om aktieägartillskott inkl. bilaga

Grödinge den 8 februari 2023

Botkyrka kommunstyrelse
Nykvarns kommunstyrelse
Salems kommunstyrelse
Stockholm Vatten AB
Telge i Södertälje AB

Hemställen om att ingå avtal om aktieägartillskott

Bakgrund

Syvab har en soliditet som uppgår till 0,01 %. Det gör bolaget skört för kraftiga och plötsliga kostnadsökningar samt medför svårighet med att kunna hålla avgiften på en jämn nivå mellan åren.

Det fria egna kapitalet i Syvab uppgår till 14 432 kronor och det bundna egna kapitalet uppgår till 140 tkr (registrerat aktiekapital + reservfond). När det finns anledning för styrelsen i ett aktiebolag att misstänka att det egna kapitalet är mindre än hälften av bolagets registrerade aktiekapital, måste en kontrollbalansräkning upprättas. Om misstanken är riktig, kommer kontrollbalansräkningen att visa att bolagets egna kapital är mindre än hälften av det registrerade aktiekapitalet. Genom att tillföra bolaget ett aktieägartillskott ökas det egna kapitalet och kan balansera ett sämre års resultat på ett enklare sätt än att upprätta kontrollbalansräkning eller att tilläggsfakturera en högre avgift till ägarna.

Soliditet

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som visar hur stor andel av företagets totala tillgångar som finansierats med hjälp av eget kapital. Analys och tolkning av det finansiella nyckeltalet soliditet syftar till att bedöma ett företags betalningsförmåga på lång sikt. Man brukar använda begreppet soliditet för att visa hur stor andel av företagets tillgångar som finansierats med eget kapital.

En huvudregel är att ju större andel eget kapital som finansierar företaget, desto högre och bättre är soliditeten. En soliditet på 100 % innebär finansiering med enbart eget kapital och en soliditet på 0 % innebär att det inte finns något eget kapital alls. En hög soliditet innebär låg finansiell risk medan en låg soliditet kan innebära hög risk för verksamheten. Man brukar definiera en hög soliditet som ”god soliditet” och låg soliditet som ”dålig soliditet”.

Resultatet bör jämföras med branschstandard, då denna anger vilken relation mellan eget kapital och totalt kapital som anses vara standard inom den bransch som företaget verkar i.

Syvabs soliditet uppgår till 0,01 %, vilket innebär en dålig soliditet och med en hög risk för verksamheten. Ett aktieägartillskott på 40 Mkr skulle innebära en ökning av Syvabs soliditet till 2,4 %.

I jämförelse med bolagets branschkollegor, ser det ut så här för år 2021:

Gryaab 9 %

Käppalaförbundet 7,8 %

Stockholm Vatten AB 2,8 %

Roslagsvatten 8,7 %

Syvab 0,01 %

Aktieägartillskott

Huvudprincipen är att ett ovillkorat aktieägartillskott inte är en skattepliktig inkomst för mottagaren.

Utgivaren av tillskottet har inte någon avdragsrätt vid den löpande beskattningen, men får i regel räkna med beloppet som en del av anskaffningsutgiften för aktierna i det bolag som mottagit aktieägartillskottet.

Ett villkorat aktieägartillskott innebär vanligen att tillskottet ska återbetalas om och när bolagets fria egna kapital medger det. Aktieägarna har i regel avtalat om att på bolagsstämman rösta för att aktieägartillskotten ska betalas tillbaka innan någon annan utdelning lämnas. Om krav på återbetalning riktar sig mot bolaget i stället för mot delägarna, ska överförda medel betraktas som en skuld hos bolaget.

En promemoria (se bilaga) finns framtagen av advokatfirma DLA Piper Sweden AB som rekommenderar ett ovillkorat aktieägartillskott från ägarna till bolaget. Anledning till rekommendationen att tillskottet ska just vara ovillkorat beror på det aktieägaravtal som finns ingånget. I ägaravtalet framgår att bolaget inte kan gå med vinst och kan därmed inte betala tillbaka ett villkorat aktieägartillskott.

Storlek på aktieägartillskottet

Ett aktieägartillskott på 40 Mkr motsvarar 2 månaders drift av verksamheten, vilket har bedömts som en rimlig nivå för att styrelsen ska hinna agera innan det egna kapitalet kan vara förbrukat. Styrelsen har sammanträden i genomsnitt var tredje månad därutöver finns viss handläggningstid och beslutsgång i respektive ägares organisation. Detta för att bolaget ska stå starkare rustad när oförutsedda händelser inträffar. För att det fria egna kapitalet ska kunna öka genom att bolaget genererar vinst i framtiden krävs att ägardirektivet ändras.

Nuvarande aktiefördelning och framtida aktieägartillskott:

Aktiefördelning	Antal aktier	Fördelning aktieägartillskott
Stockholm	40	13 333 333
Södertälje	20	6 666 667
Botkyrka	20	6 666 667
Salem	20	6 666 667
Nykvarn	20	6 666 667
Totalt	120	40 000 000

Grödinge den 8 februari 2023

Beslutsprocess

Respektive innehavare av aktier i bolaget behöver i sina respektive beslutsorgan fatta beslut om att ingå avtal om aktieägartillskott. När beslut finns taget hos respektive aktieinnehavare kan ett eventuellt avtal om aktieägartillskott ingås.

Övrigt

Ekonomichefsnätverket har varit delaktiga i den rekommenderade summan 40 Mkr för att kortsiktigt kunna öka det egna kapitalet i bolaget. Det egna kapitalet behöver utökas för att minimera risken att behöva upprätta kontrollbalansräkning. Två möten i nätverket har genomförts så att förslag till beslut har kunnat presenterats, samverkats och slutligen godkänts men med förändringar i denna beslutshandling.

Nätverket vill framöver få redovisat hur effektivt Syvab är i jämförelse med andra VA-organisationer, ta del av den oberoende utredning som föreslås och med tillhörande skall krav i förfrågningsunderlag vid upphandling. Redovisning kommer att ske under framtida träffar inom nätverket för att slutligen föreslå ett långsiktigt mål för det egna kapitalet samt förslag till ett nytt aktieägaravtal med syfte att bolaget kan gå med vinst.

Med bakgrund av det ekonomiska läget under 2023 kommer nätverket också få månadsvis rapportering av ekonomiskt resultat med tillhörande aktualiserad årsprognos.

Hemställen

Telge i Södertälje AB, Stockholm Vatten AB, Botkyrka kommun, Salems kommun och Nykvarns kommun beslutar att;

som delägare i bolaget Sydvästra stockholmsregionens va-verksaktiebolag - SYVAB godkänna att ett avtal om aktieägartillskott ingås, till det kommunala bolaget Syvab tillföra aktieägartillskott om 40 miljoner kronor ovillkorat genom att besluta om fördelning mellan delägarparterna utifrån antalet aktier.

Grödinge den 8 februari 2023

Ebba Östlin
Styrelseordförande

Sara Söhr
VD

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Sveavägen 4
PO Box 7315
SE - 103 90
Stockholm Sverige

T +46 8 701 78 00
dlapiper.se
Org.nr 9166296658

Promemoria

Till Jörgen Austler, VD Telge (i Södertälje) AB
Mikael Sellstedt, controller
Telge (i Södertälje) AB

Från Lars Wiking, Advokat
Advokatfirma DLA Piper Sweden AB

Datum 14 november 2022

Aktieägartillskott - SYVAB

Bakgrund - allmänt

Sydvästra stockholmsregionens va-verksaktiebolag (SYVAB) har ett aktiekapital om 120 000 kr fördelat på 120 aktier, vardera med ett kvotvärde om 1000 kr, och ägs enligt följande:

Botkyrka kommun	20 aktier
Nykvarn kommun	20
Salems kommun	20
Stockholm Vatten AB	40
Telge (i Södertälje) AB	<u>20</u>
Totalt antal aktier	120

Aktieägarna har reglerat ägandet i ett aktieägaravtal ("Aktieägaravtalet") träffat i december 2018.

Aktieägaravtalet innefattar bl a att ägandet ska ändras i och med att Stockholm Vatten AB minskar sitt nyttjande av Himmerfjärdsverket genom att avleda de s.k. Eolshällsvolymerna vilket planeras att ske senast 2027-12-31.

Punkt 4.2 i Aktieägaravtalet stadgar att verksamheten i SYVAB inte drivs i syfte att lämna vinst till ägarna och att överskott respektive underskott som uppstår i bolagets verksamhet ska justeras via parternas anslutningsavgifter på sätt bolagets styrelse fastställer. I SYVABs bolagsordning anges också att bolaget inte ska ha till syfte att bereda vinst åt aktieägarna samt att bolaget i tillämpliga delar ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kapitlet kommunallagen.

Punkt 4.3.2 i Aktieägaravtalet stadgar att parterna fram till 2025-12-31, eller den senare dag då Stockholm Vatten AB minskar sitt nyttjande, i proportion till sitt nyttjande svarar för SYVABs finansiering av nuvarande anläggning och övriga för driften nödvändiga investeringar genom borgen för SYVABs lån. Det anges särskilt att Stockholm Vatten AB ska lämna borgen inkl de s.k. Eolshällsvolymerna till dess avledningen är slutligen verkställd.

Punkt 4.3.4 i Aktieägaravtalet anger att beslut om borgen eller kapitaltillskott normalt förutsätter godkännande från kommunfullmäktige i respektive kommun. Erhåller inte part detta (dvs godkännande) kan punkt 18.3 komma att tillämpas. Punkt 18.3 anger att part som inte tillskjuter kapital kan åläggas en skyldighet att överlåta sina aktier i SYVAB. En överlåtelse som i så fall sker till substansvärde samt härutöver att frånträdande aktieägare kvarblir med ett ansvar för SYVABs framtida miljöskuld.

Sammanfattningsvis innehåller Avtalet regler om hur finansiering av SYVAB ska ske. Däremot finns inga uttryckliga regler om hur ett behov av att stärka det egna kapitalet ska ske i det att borgensåtagande av lån taget av SYVAB inte stärker det egna kapitalet i SYVAB.

SYVABs eget kapital kan stärkas genom att ägarna lämnar kapitaltillskott (villkorade eller ovillkorade). Ett alternativ är att göra en nyemission.

Ett tillskotts storlek brukar stå i relation till aktieinnehav. Det finns dock inget som hindrar att aktieägarna, oavsett storleken på deras innehav, avtalar om en annan fördelning, t ex att alla ska lämna ett lika stort aktieägartillskott.

Ovillkorat aktieägartillskott

Aktieägarna kan lämna ett ovillkorat aktietillskott i förhållande till ägandet i SYVAB, dvs ett tillskott utan förbehåll, för att stärka bolagets ställning. Om tillskottet ska fördelas på annat vis (t ex efter nyttjande) kräver det en överenskommelse mellan aktieägarna som då även har att ta ställning till om det finns utrymme att lämna ett ovillkorat aktieägartillskott som inte är grundat på ägandet. I vart fall i teorin innefattar ett ovillkorat tillskott som inte baseras på ägande att medel flyttas från en ägare (kommun) till en annan (kommun). Vid en likvidation av SYVAB kommer ett skifte av återstående medel baseras på ägande.

Villkorat aktieägartillskott

Ett villkorat aktieägartillskott ska för att stärka det egna kapitalet vara återbetalningsbart först om det finns vinstmedel som möjliggör en återbetalning. Som anges ovan drivs inte SYVAB i vinstsyfte och mellan parterna upprättat Aktieägaravtal anger att överskott respektive underskott som uppstår i bolagets verksamhet ska justeras via parternas anslutningsavgifter på sätt bolagets styrelse fastställer. Med andra ord kräver ett villkorat aktieägartillskott en särskild överenskommelse mellan ägarna, en överenskommelse som sannolikt har att underställas respektive ägares kommunfullmäktige. En tillkommande fråga är vilket utrymme det finns att lämna ett villkorat aktieägartillskott till ett bolag som inte drivs i vinstsyfte. Det sistnämnda torde innefatta att utrymme att lämna ett villkorat aktieägartillskott är begränsat även om det inte i sig är förbjudet.

Om aktieägare gör tillskott som inte återspeglas i ägandet är det i sig möjligt att sätta upp ett villkor för preferens till den som tillskjuter, dvs att den tillskjutande aktieägaren ställer upp ett villkor att tillskottet ska återbetalas innan bolaget på vanligt sätt delar ut vinst till aktieägarna. Ett sådant villkor ger den tillskjutande aktieägaren preferens till vinstutdelning till dess att tillskottet är täckt. Även här måste utrymme för en sådan lösning övervägas noga utifrån att SYVAB inte drivs i vinstsyfte.

Nyemission

En nyemission till överkurs skulle bättra på SYVABs eget kapital. En nyemission kan vara riktad, vilket dock kräver en översyn av Aktieägaravtalet eftersom maktbalansen skulle ändras, eller att samtliga aktieägare får teckna utifrån befintligt ägande utan att någon förskjutning i maktbalansen sker.

Sammanfattning

SYVAB drivs utan vinstsyfte och över- respektive underskott ska hanteras via taxan. Med det sagt har aktieägarna en skyldighet att skydda det egna kapitlet. Om bolagets egna kapital vid någon tidpunkt understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet ska styrelsen genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning. Försummar styrelsen sina skyldigheter i anslutning till befärad kapitalbrist kan den ådra sig med bolaget solidariskt ansvar för de förpliktelser som uppkommer för bolaget under den tid som underlåtenheten består, se 25 kap 18 § aktiebolagslagen. Om VD känner till styrelsens underlåtenhet kan även VD ådra sig ett solidariskt ansvar. Ytterst kan även aktieägare få ett solidariskt ansvar om de med vetskap om att bolaget är skyldigt att gå i likvidation pga kapitalbrist deltar i beslut om att fortsätta bolagets verksamhet. Inte minst av detta skäl är det av vikt att SYVAB har god kontroll över att det egna kapitalet är intakt. Med ett aktiekapital på 120 000 kronor finns ju dessutom inte någon marginal i sig.

Utgångspunkten bör i första hand vara ett ovillkorat kapitaltillskott i förhållande till ägande. På så sätt förskjuts inte heller den maktbalans som skapats i Aktieägaravtalet. Väljer aktieägarna istället en lösning med villkorade aktieägartillskott så är detta i sig möjligt även om det villkorade aktieägartillskottet i sig rimmar illa med att SYVAB inte ska lämna vinst. I praktiken så innebär detta sannolikt att en återbetalning av tillskottet blir aktuellt först om bolaget likvideras.

Väljer parterna att göra avsteg från att av aktieägarna lämnat tillskott sker i förhållande till ägande så finns sannolikt ett behov av att se över Aktieägaravtalet.

Tillskott från aktieägarna som avviker från befintligt ägande skulle kunna ifrågasättas utifrån kommunalrättsliga principer utifrån utrymme för viss kommun att indirekt stödja annan kommun. Det blir ju i sådant fall fråga om att en kommun lämnar bidrag till SYVAB som inte står i proportion till ägandet, dvs tillskottet sker i så motto till stöd för annan kommun.

Ett alternativ är en nyemission där - för att efterleva ingångna avtal - emissionen som utgångspunkt ska ske i förhållande till nuvarande ägande så att inte proportionerna ändras, alternativt blir ju ägarfördelningen ändrad vilket bl a får konsekvenser för olika majoritetsregler i Aktieägaravtalet, se t ex punkt 8.4.3 där det krävs 75 % av rösterna från aktieägarna för giltigt beslut.

Med vänlig hälsning

Lars Wiking

Partner

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB

T +46 8 701 78 00

M +46 70 683 18 56

E lars.wiking@se.dlapiper.com